

Älvkarleby
kommun

Plan för åk 1-9

Studie- och yrkesvägledning

och

**Entreprenörskap –
entreprenöriellt lärande**

Övergripande mål för grundskolan

(Lgr 11 kap2.6)

Skolan och omvärlden

Eleverna ska få en utbildning av hög kvalitet i skolan. De ska också få underlag för att välja fortsatt utbildning. Det förutsätter att den obligatoriska skolan samverkar nära med de gymnasiala utbildningar som eleverna fortsätter till. Det förutsätter också en samverkan med arbetslivet och närsamhället i övrigt.

Mål

Skolans mål är att varje elev

- kan granska olika valmöjligheter och ta ställning till frågor som rör den egna framtiden,
- har inblick i närsamhället och dess arbets-, förenings- och kulturliv, och
- har kännedom om möjligheter till fortsatt utbildning i Sverige och i andra länder.

Utbildnings- och omsorgsnämnden

Mål

Informera och undervisa om företagande och näringsliv i skolan.

Aktivitet

Utveckla entreprenörskap och det entreprenöriella lärandet

Entreprenörskap - entreprenöriellt lärande (Lgr 11, sid 9)

En viktig uppgift för skolan är att ge överblick och sammanhang. Skolan ska stimulera elevernas kreativitet och nyfikenhet, självförtroende och vilja att pröva egna idéer och lösa problem. Eleverna ska få möjlighet att ta initiativ och ansvar samt utveckla sin förmåga att arbeta såväl självständigt som tillsammans med andra. Skolan ska därigenom bidra till att eleverna utvecklar ett förhållningssätt som främjar entreprenörskap.

Älvkarleby
kommun

Riktlinjer

Alla som arbetar i skolan ska

- verka för att utveckla kontakter med kultur-och arbetsliv, föreningsliv samt andra verksamheter utanför skolan som kan berika den som en lärande miljö,
- bidra till att elevens studie-och yrkesval inte begränsas av kön eller av social eller kulturell bakgrund.

Läraren ska

- bidra med underlag för varje elevs val av fortsatt utbildning, och
 - medverka till att utveckla kontakter med mottagande skolor samt med organisationer, företag och andra som kan bidra till att berika skolans verksamhet och förankra den i det omgivande samhället.
-
- **Studie- och yrkesvägledare, eller annan personal som utför motsvarande uppgifter, ska**
 - informera och vägleda eleverna inför fortsatt utbildning och yrkes-inriktning,
 - särskilt uppmärksamma möjligheterna för elever med funktions-nedsättning, samt
 - vara ett stöd för den övriga personalens studie-och yrkesorienterande insatser.

Älvkarleby
kommun

Studie- och yrkesvägledning

Skolverkets allmänna råd om studie- och yrkesvägledning

Enligt skollagen ska elever i alla skolformer, utom förskolan och förskoleklassen, ha tillgång till personal med kompetens som kan tillgodose elevernas behov av studie- och yrkesvägledning.

Under skoltiden behöver eleven utveckla kunskaper både om sig själv och om olika valalternativ. Eleven behöver också utveckla förmågan att väga samman personliga faktorer med valalternativen för att kunna göra väl underbyggda studie- och yrkesval.

Dessutom behöver eleven ges möjlighet att utveckla färdigheter i att genomföra sina beslut. Det ställer krav på tillgänglig kompetens inom de olika delar som utgör studie- och yrkesvägledningen.

Behovet av studie- och yrkesvägledning kan summeras som att eleven, utifrån sina förutsättningar, ska

- bli medveten om sig själv,
- bli medveten om olika valalternativ, såsom olika utbildningar och yrken,
- bli medveten om relationen mellan sig själv och valalternativen,
- lära sig att fatta och genomföra beslut.

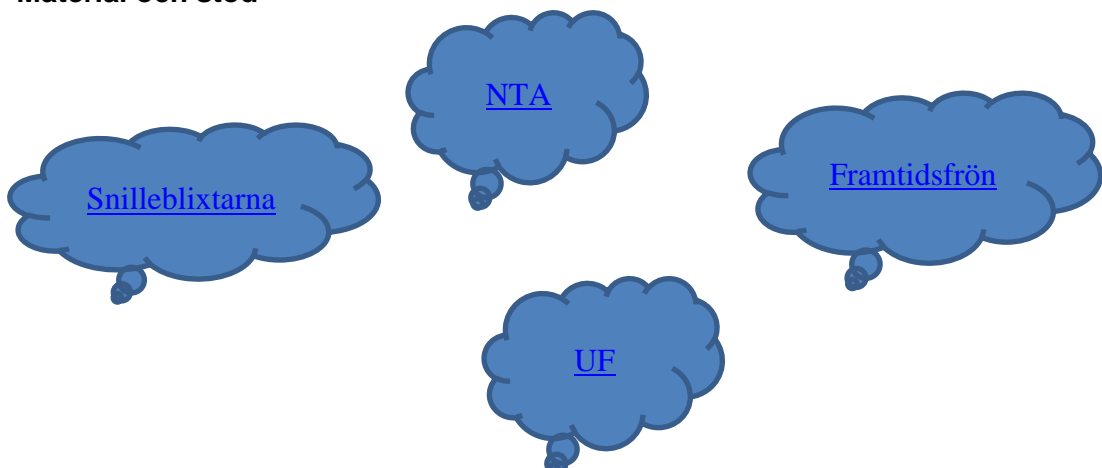
Älvkarleby kommun

Mål för åk 1-3

- Lära känna närsamhället och det lokala arbetslivet
- Vidga perspektiven utifrån genus, social och kulturell bakgrund
- Utveckla ta- sig-församhet

Exempel på aktiviteter	Åk 1	Åk 2	Åk 3	Ansvariga
<p>Lära känna sig själv Boken om mig Dramaövningar</p> <p>Omvärlden Föräldrar informerar om sina yrken Roll- och yrkeslekar Koppla temarbeten till yrken Studiebesök. Vilka yrken finns? NTA-tema: Jord (Gästrike återvinnare) NTA-tema: Förändringar (Gästrike vatten) Vårt samhälle, UF</p> <p>Entreprenörskap Leka affär Skoljoggen</p>				

Material och stöd

Mål för åk 4-5

- Lära känna närsamhället och det lokala arbetslivet
- Vidga perspektiven utifrån genus, social och kulturell bakgrund
- Utveckla entreprenöriella egenskaper

Exempel på aktiviteter	Åk 4	Åk 5	Ansvariga
<p>Lära känna sig själv Min framtid. Mitt liv om 10-20 år. Drömjobb</p> <p>Omvärld Koppla till yrken vid temaarbete i skolan Koppla till yrken vid studiebesök Yrkesföreträdare/ föräldrar bjuds in till skolan. Intervjua yrken i skolan, föräldrars yrken. Mini-PRAO hos anhörig? Redovisa i klassen. NTA-temat-Kretsar kring el (Kurts el/ Energirådgivare) NTA-temat-Papper (STORA-kemilab)</p> <p>Entreprenörskap Företagare för en dag Göra insamling till välgörenhet Majblomman</p>			

Material och stöd

Mål för åk 6-9

- Fördjupad kunskap om sig själv,
- inblick i olika arbetsmiljöer och yrkesområden,
- kännedom om krav som ställs på arbetstagare och arbetsgivare,
- fördjupad kunskap om utbildning, arbete, yrken,
- valkompetens; för- och nackdelar i valsituationer och konsekvenser av beslut,
- vidgat perspektiv utifrån genus, social och kulturell bakgrund,
- Utvecklade entreprenöriella egenskaper.

Exempel på aktiviteter	Åk 6	Åk 7	Åk 8	Åk 9	Ansvariga
Studie- och yrkesvägledning Inför språkvalet i åk 6 till elever och föräldrar	X				SYV
Översiktlig information till elever och föräldrar om gymnasieskolan - Provval			X		SYV
Fördjupad information om gymnasieskolan				X	SYV
Enskilda vägledningssamtal				X	SYV
Lära känna sig själv Min första dag på gymnasieskolan			X		Lärare – svenska
Intressetest		X	X	X	Lärare, SYV
Utvecklingssamtal med framtidsfrågor.	X		X	X	Mentor
Omvärld Arbetsmarknad; förändringar och villkor. Studiebesök på arbetsplats. Yrkesintervjuer. Företrädare för yrken, branscher bjuds in. Trossenföretag åk 7-9. PRAO. För och efterarbete. NTA-temat: Matens kemi (landstinget)	X	X	X	X	SO-lärare lärare, SYV lärare, SYV Mentor Lärare SO, svenska NO-lärare
Entreprenörsskap Vad innebär det att vara företagare? Företagare bjuds in. Företagare i skolan t ex skolcafeterian			X	X	SYV, SO-lärare Skolvärd, lärare

Älvkarleby
kommun

Material och stöd

[UF](#)

[NTA](#)

Gymnasiematerial;
[Programväljaren](#),
webb,
gymnasiefilm

[Y.R.M.i.S](#)

Länklista

NTA	alvkarleby.se , ntaskolutveckling.se
Finn upp	finnupp.se
Framtidsfrön	framtidssfron.se
Programväljaren	gavle.se/programvaljaren
Skolverket	gymnasieinfo.se , utbildningsinfo.se
Snilleblixarna	snilleblixarna.se
U F	ungforetagsamhet.se
YRMiS	yrmis.se